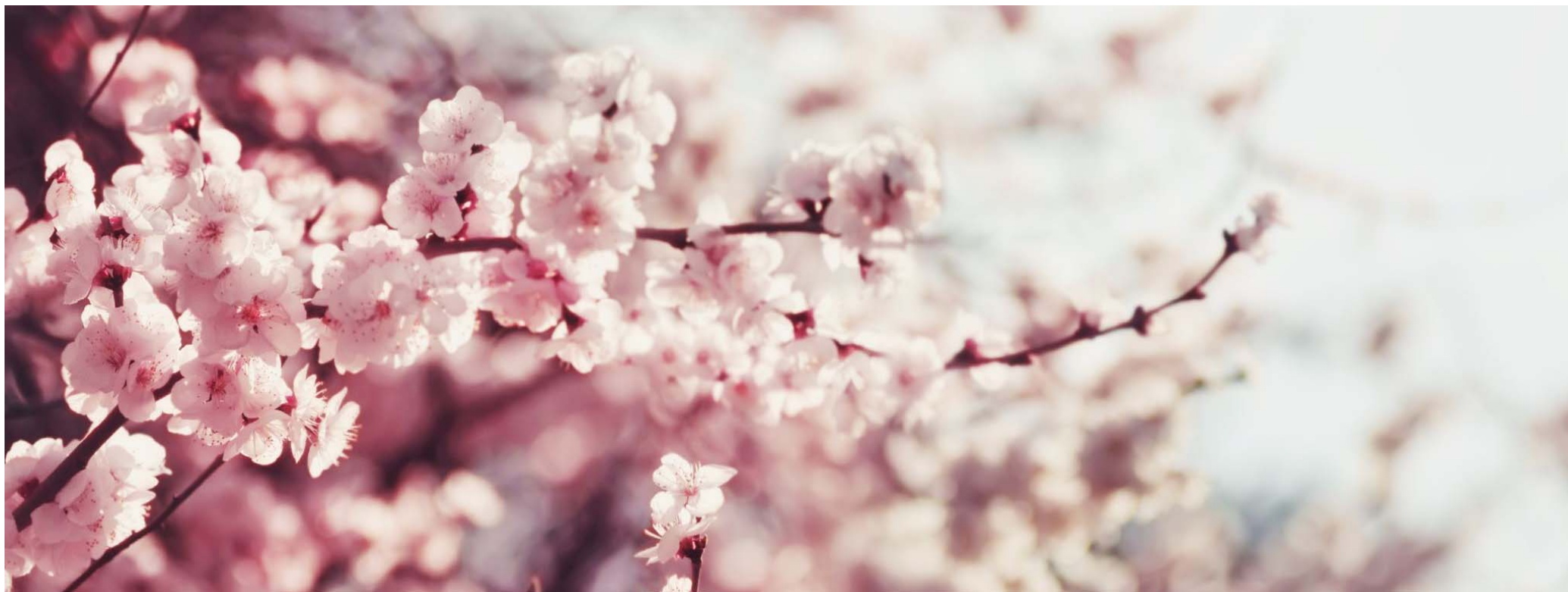

Ældre Sagen

Dialogmøder forår 2022

VELKOMMEN

En tid med nye og store dagsordener

- Ny politisk dagsorden: Fra Corona til krig i Ukraine – og dermed fokus på forsvar, forsyningssikkerhed og flygtninge
- Situationen påvirker rammerne for ældrepolitikken, fordi økonomien påvirkes og det politiske fokus rykkes.

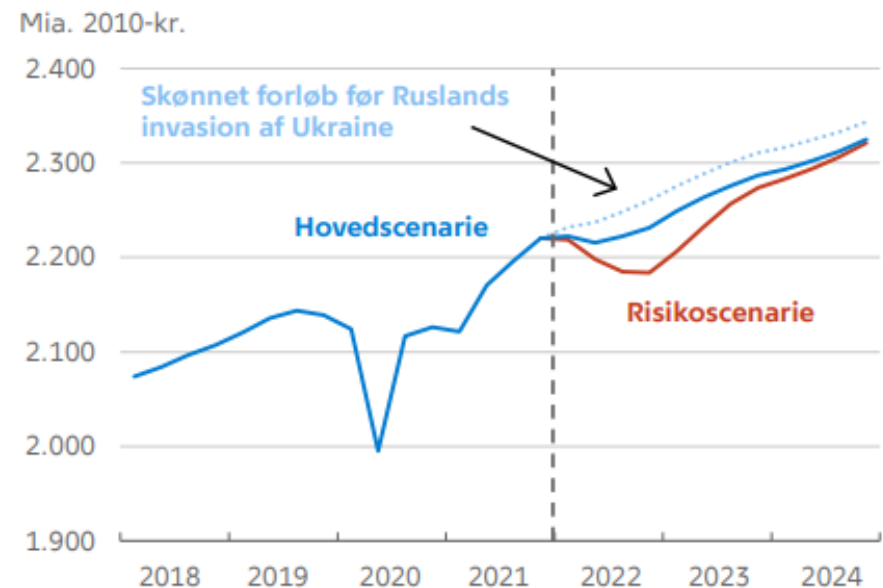

Dansk økonomi i lyset af krigen i Ukraine

- Krigen påvirker økonomien, både i Danmark og udlandet.
- Heldigvis er dansk økonomi grundlæggende sund og i stand til at håndtere nye udfordringer.
- Vi var lige midt i en højkonjunktur – nu får vi i stedet en vækstpause.
- Det stærke udgangspunkt giver afsæt for, at væksten i Danmark hurtigt kan vende tilbage, efterhånden som situationen stabiliseres og forhåbentlig forbedres.
- Derfor forventer vi også, at der i fremtiden vil være råd til en værdig ældrepleje mv.

**Ruslands invasion af Ukraine
svækker væksten i Danmark**

Figur 1

Kilde: Nationalbanken, marts 2022

Store og vigtige ældrepolitiske emner – et udpluk

- Genopretning af ældreplejen og ny ældrelov
- Sundhedsreformen
- Store prisstigninger og en folkepension, der ikke kan følge med

Fortsat fuldt fokus på ældreplejen

- Undersøgelser/dokumentation af problemerne og deres omfang
- Partnerskab med FOA, KL og Social- og Ældreministeriet om en "Ny fælles retning for Ældreplejen"
- "Værdig ældrepleje NU"-kampagne op til kommunalvalget

Ældre Sagen har fortsat med at skabe opmærksomhed på de store og grundlæggende problemer i ældreplejen og behovet for en new deal. Blandt andet gennem -> ->

Ældre Sagens undersøgelser og analyser – et udpluk:

- Fra 2010 til 2020 er der skåret 6,7 mio. hjemmehjælpstimer, og antal hjemmehjælpstimer pr. 65+-årig er faldet med 41 pct.
- Udbredt hjemmehjælpssløshed - over 73.000 svækkede ældre får ikke hjælp trods behov – en vækst på 50 % på 10 år.
- Svækkede ældre er taknemmelige og ydmyge, finder sig i meget.
- Personalet er presset og arbejder "på trods".
- Pårørende er pressede og bekymrede.
- Kvalitet skabes af relation, kontinuitet og helhedssyn.
- NPM med opgavefokus og minuttyranni går lodret imod dette.
- NPM er præget af økonomistyring og urealistisk opsplitning i enkeltopgaver.
- Værdighed er desværre mere florumvundne ord på kommunale hjemmesider end realitet hos den enkelte ældre.

Ny Ældrelov på vej

1. Januar 2022:

Jeg vil i aften foreslå noget vidtgående.

At vi afskaffer den omfangsrige regulering og lovgivning på ældreområdet og starter helt forfra.

En ny kort og præcis ældrelov. Med klare værdier. Værdighed. Valgfrihed. Selvbestemmelse. Og få dokumentationskrav.

Lad medarbejderne bruge deres gode hoveder og varme hjerter. Lad os pårørende være mere sammen med vores gamle. Lad de ældre få den kærlighed og pleje, som livets efterår kræver.

Ældre Sagen siger tak og/men...

- God anledning til at komme i gang med de forandringer, som Ældre Sagen har påpeget behovet for i vores New Deal-initiativ. Vi skal bruge denne åbning til at få skabt større værdighed og selvbestemmelse i ældreplejen. Og til at gøre op med "New Public Management-kultur".
- Men også mange ubesvarede og kritiske spørgsmål – mange obs-punkter, bl.a.:
 - Skal ældrelov erstatte eller supplere social servicelov?
 - Hvem er "ældre" – skal der en aldersgrænse ind?
 - Hvordan sikres ældres retssikkerhed?
 - Tilsyn og kontrol fortsat nødvendig – kommuner skal have frihed under ansvar, ikke uden ansvar.
 - Pårørende skal ikke pålægges opgaver, men støttes og tages med på råd.
 - Hvad med, at kommuner begynder at rydde ud i det overflødige bureaukrati, de selv har skabt?
 - Hvornår begynder kommuner at flytte ressourcer fra "rockwool-lag" bag computerskærme på rådhuset og ud til direkte borgerkontakt?
 - Hvilke "muskler" vil regeringen lægge bag, så der sker reelle forbedringer?
 - Hvornår vil Else og Niels kunne mærke forskel?
 - Hvad vil regeringen gøre for at sikre mere arbejdskraft?

Hvad sker der så nu?

- Ældre Sagen går ind i samarbejdet om en ny ældrepleje og en ældrelov med en både positiv og kritisk holdning; vi helmer ikke, før Niels og Else kan mærke forbedringer.
- Vi kæmper for, at vores ældrepleje skal være så god, at enhver, der får behov for hjælp, støtte og behandling, kan være sikker på at modtage den, så befolkningens tillid til ældreplejen genoprettes.
- Vi vil ikke være naive Futte, men som en terrier bide os fast på svækkede ældres vegne.

Per Okkels i spidsen for arbejdet med ny ældrelov

Social- og Ældreministeriet, Sundhedsministeriet,
Indenrigs- og Boligministeriet

Overordnet rådgivende panel

Tre ekspertgrupper

- Værdighed og retssikkerhed
- Kvalitet og faglighed
- Valgfrihed og selvbestemmelse

Ekspertgrupper skal være færdige inden sommer

Rådgivende panel skal være færdigt lige efter sommerferien

I regerings lovprogram i efteråret 2022

... Realistisk?!

Regeringens sundhedsreform

Længe ventet sundhedsreform. Mange gode hensigter, men en ”tynd kop te”, der mangler fokus og løsninger for ældre patienter

- **Ny retning for forebyggelse**

Fokus på børn og unges ryge-, alkohol- og motionsvaner

- **Styrket kvalitet i det nære sundhedsvæsen**

Manglende fokus på ældre patienter med flere sygdomme og samarbejde mellem aktører. Fokus er på nærhospitaler (en form for sundhedshuse), enkeltdiagnoser og mindre initiativer. Mangler en plan for udviklingen af det nære sundhedsvæsen.

- **Tid til den enkelte patient**

Nedsættelse af kommission for robusthed i sundhedsvæsenet – denne skal sikre, at der er personale og tid nok til patienterne, sygeplejersker skal bl.a. have større råderum.

Husk ældre patienter med flere sygdomme i fremtidens sundhedsvæsen

Ældre Sagens kommentarer til regeringens sundhedsreform

Ældre Sagen håber, at samtlige partier i Folketinget vil vise handlekraft i forhandlingerne om fremtidens sundhedsvæsen. Patienter og behandling er i gang med at blive flyttet fra sygehus til primær sektor – indtil nu uden at ressourcer, kompetencer og krav til kvalitet er fulgt med i tilstrækkelig grad. Der er behov for en samlet plan!

Ældre svækkede patienter med flere sygdomme har ofte komplekse forløb. For at sundhedsreformen kan gøre en forskel for patienterne, mener Ældre Sagen:

- Byggeri af 20 nærhospitaler sikrer ikke i sig selv sammenhæng og kvalitet. Ældre medicinske patienter har typisk flere samtidige sygdomme, en lang medicinliste og atypiske symptomer – de har brug for specialiseret udredning og behandlingsplan fra sygehus.

- Der er behov for en national kvalitetsplan med pakkeforløb for ældre mennesker med flere sygdomme – ikke blot for enkeltdiagnoser. Kvalitetsplaner for enkelte kroniske sygdomme giver ikke sammenhæng i medicin, ernæring og genoptræning for ældre med flere samtidige sygdomme.

- Behov for yderligere fokus på, hvordan genindlæggelser skal forebygges – det kræver nationale krav om tæt samarbejde mellem sygehus, egen læge og kommune om opfølgning efter akutte indlæggelser.

- En national kvalitetsplan for det nære sundhedsvæsen skal ikke kun gælde for akutfunktioner, men sikre ensartede standarder for kompetencer og opgaver i overgangen mellem sygehus og kommuner samt for pleje og behandling i kommunerne. Kvaliteten skal bygge på faglige guidelines og tværfaglig indsats – og ikke alene baseres på budgethensyn.

- En sundhedsreform skal sikre lige adgang til sundhed, så patienter, der modtager behandling i kommunen, ikke bliver mødt af brugerbetaling på kost, vasketøj, medicin og kørsel. Præcis som hvis de blev behandlet på et hospital. Patientrettigheder skal følge patienten, uanset om behandling sker i kommunen eller på sygehus.

- Etablering af 21 sundhedsklynger sikrer ikke i sig selv sammenhæng. Der er behov for mere ambitiøse målsætninger og bindende rammer for fælles økonomi og ledelse om fælles patienter mellem regioner og kommuner. Ældre patienter skal ikke være ofre for kassetænkning.

- Der er behov for yderligere fokus på samarbejdet, lovgivningen og data på tværs af sektorer. Patienter med flere sygdomme skal føle sig trygge, uanset hvor de behandles. En forløbskoordinator skal tage hånd om svækkede patienters behandlingsforløb på tværs af sygehus, nærhospitaler, speciallæger, rehabilitering, i kommunen og hos egen læge.

Ældre Sagen i dialog med politikere om forslag og kommentarer til sundhedsreform

- Ældre Sagen efterspørger nationale krav til kvalitet og indsatser til ældre patienter med flere sygdomme, særligt med blik for det nære sundhedsvæsen i kommunerne.
- Ældre Sagen mener:
 - Byggeri af op til 20 nye nærhospitaler sikrer ikke i sig selv sammenhæng og kvalitet. Ældre medicinske patienter har typisk flere sygdomme, en lang medicinliste og atypiske symptomer – de har brug for specialiseret udredning og behandlingsplan.
 - Kvalitetsplaner for enkelte kroniske sygdomme giver dem ikke sammenhæng - der er behov for en national kvalitetsplan med pakkeforløb for ældre mennesker med flere sygdomme
 - Behov for yderligere fokus på, hvordan genindlæggelser skal forebygges.

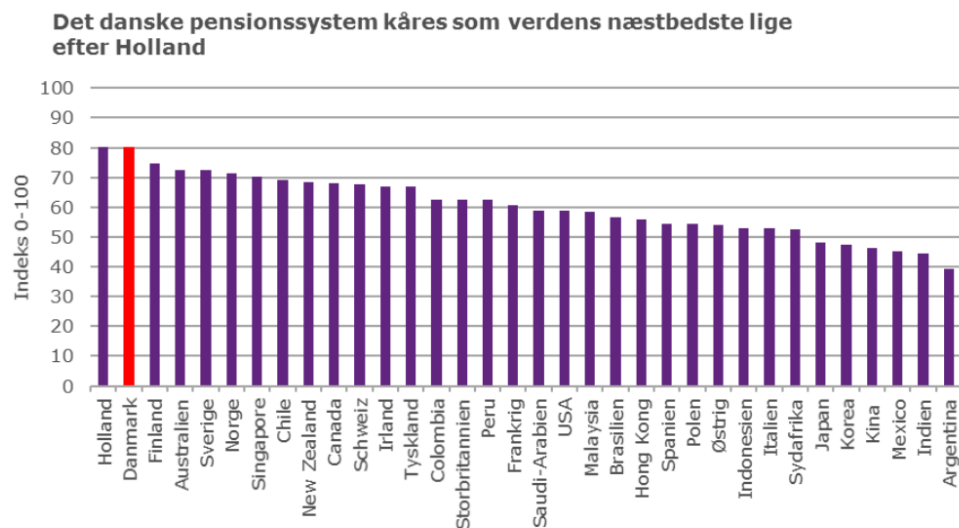
Ældre Sagens kommentarer til sundhedsreform

- En national kvalitetsplan for det nære sundhedsvæsen skal ikke kun gælde for akutfunktioner, men også sikre ensartede standarder i overgangen mellem sygehus og kommuner samt for pleje og behandling i kommunerne.
- En sundhedsreform skal sikre lige adgang til sundhed. Ingen brugerbetaling på kost, vasketøj, medicin og kørsel, uanset om behandling sker i kommunen eller på sygehus.
- Etablering af 21 sundhedsklynger sikrer ikke i sig selv sammenhæng. Der er behov for mere ambitiøse målsætninger og bindende rammer for fælles økonomi og ledelse om fælles patienter mellem regioner og kommuner. Ældre patienter skal ikke være ofre for kassetænkning.
- Forløbskoordinatorer skal tage hånd om svækkede patienters behandlingsforløb på tværs af sygehus, nærhospitaler, speciallæger, rehabilitering, i kommunen og hos egen læge.

Ældre Sagen vogter over folkepensionen

Vi har grundlæggende et rigtig godt pensionssystem i Danmark – det skal bevares!

Kilde: Mercer og Australian Centre for Financial Studies

Gennem tiden har Ældre Sagen taget – og vundet vigtige kampe for pensionisterne:

- Ældrechecken – det var Ældre Sagens idé (indført i 2003 og forhøjet af flere omgange)
- Ældre Sagen afværgede, at boligydelsen blev forringet (2015/16)
- Fuld lønregulering af folkepensionen – væk med satspuljefradraget (2019)
- Reduktion af samspilsproblemet for nuværende pensionister – forhøjet bundfradrag (2019)
- Senest fjernelse af modregning af partners arbejdsindkomst samt modregning af egen arbejdsindkomst (fra 2023)

Folkepensionen under pres

- Kraftigt stigende energipriser og den højeste inflation i mere end 30 år udhuler folkepensionen. Samtidig var reguleringen af folkepensionen i år den laveste i mere end 20 år.
- Den alvorlige situation i verden har betydet store prisstigninger på bl.a. energi og fødevarer, og det vil sandsynligvis fortsætte den kommende tid.
- Situationen rammer mange folkepensionister hårdt. Vi har allerede fået mange henvendelser fra medlemmer, som er pressede og bekymrede.
- Ældre Sagen har foreslået politikerne, at der laves en ekstraordinær forhøjelse af folkepensionen og andre forsørgelsesindkomster på 3,5% for at afbøde for en del af udhulingen.
- Der er skabt politisk opmærksomhed på problemet og behov for handling. Regeringen har foreslået en ekstra skattefri ældrecheck på 5.000 kr.

En varmecheck til de hårdest ramte

- De voldsomme prisstigninger på el og gas rammer mange danskere hårdt.
- Ældre Sagen var allerede i november 2021 ude med opråb til politikerne: Hjælp dem, der får store ekstraudgifter, og som har mindst i forvejen.
- I februar 2022 kom der endelig hjælp: En varmecheck på 3.750 kr. til husstande, der opvarmer med gas og el og med en samlet indkomst på under 550.000 kr. I marts besluttede man at hæve beløbet til 6.000 kr. og indkomstgrænsen hævet til 650.000 kr.
- MEN checken udbetales først til august – stærkt kritisabelt!
- Samtidigt dækker checken kun en mindre del af merudgifterne og ikke for alle dem, der rammes – bl.a. boliger med oliefyr.

Strategi 2023-2027 Dialogmøder maj 2022

Vores tid

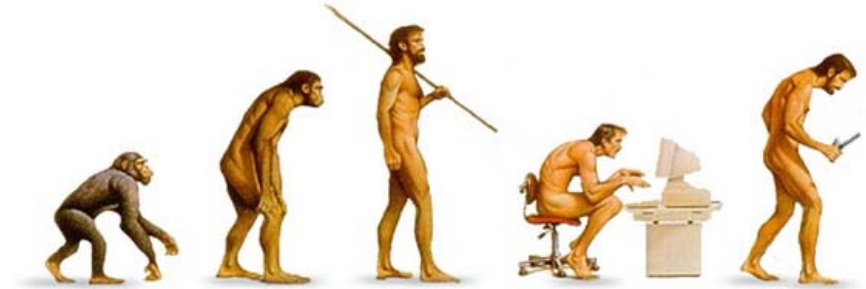
VORES TID BLIVER BRÆNDEMÆRKET AF VERDENSHISTORISKE BEGIVENHEDER

- Pandemien
- Ruslands overfald på Ukraine med teutonisk raseri
- Den demografiske revolution, der herhjemme betyder tårnhøje antal +80 årige, men også + 67-79 årige
- Økonomien og inflationen

En ny tidsalder

DET ER BEGYNDELSEN TIL EN NY TIDSALDER

- Energi revolution
- Digitalisering: Homo Digitalis
- Helt nye jobs – og jobs, der erstattes af teknologi

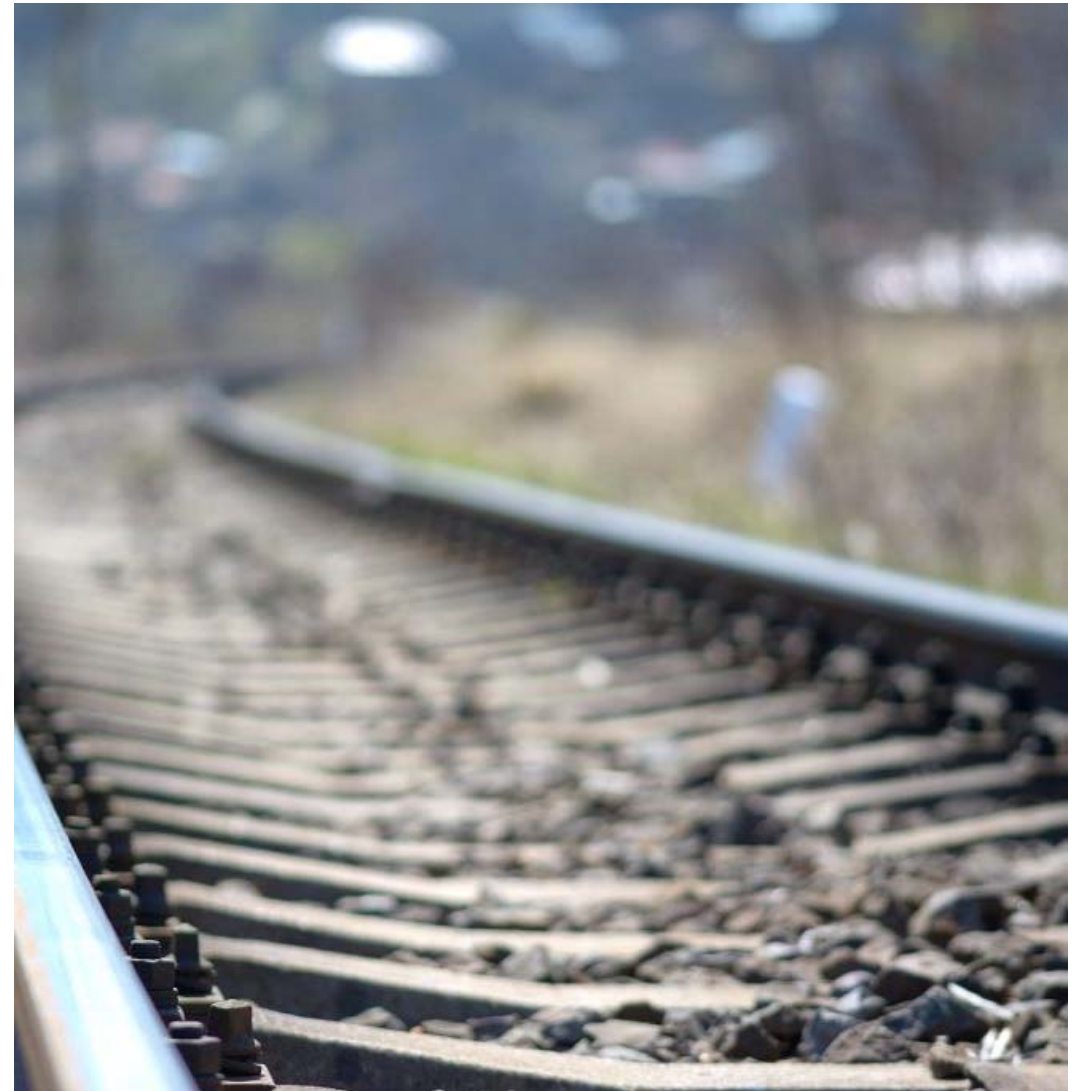
Strategi Spor 2023

"The roaring twenties" – De brølende Tyvere

- Konjunkturer
- Usikkerhed
- Krav til flex- og dobbeltstrategi

Medlemmer

- Forventning
- Segmentering
- Vi rækker ud efter medlemmerne
- Vi rækker ud efter frivillige
- Ny teknologi, nye produkter, nye medlemmer
– 200.000 på tre år

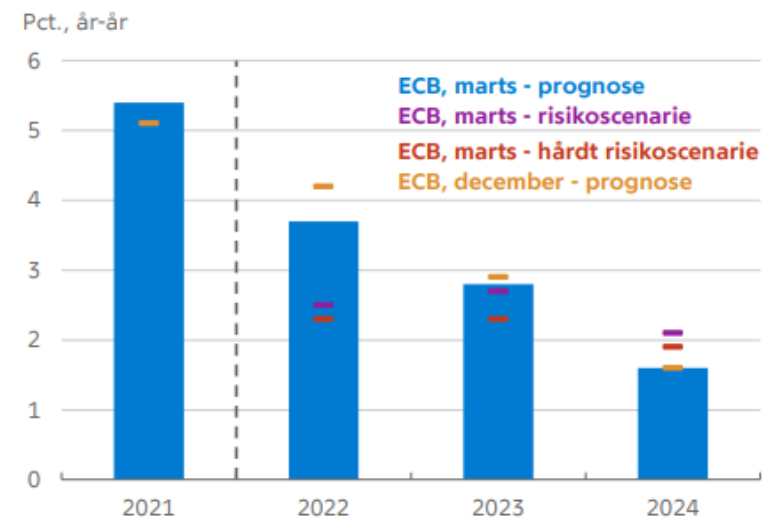
International økonomi

I LYSET AF RUSLANDS INVASION AF UKRAINE

- Ruslands angreb på Ukraine
- Prisstigninger på energi, sanktioner, reduceret vareudbud (bl.a. fødevarer) og usikkerhed om fremtiden
- Konsekvensen for den fattige del af befolkningen
- ECB vurdering for euroområdet
- ECB's hårde risikoscenarie

ECB venter svagere BNP-vækst i euroområdet efter krigen i Ukraine

Figur 6

Anm.: For en beskrivelse af de forskellige scenarier, se ECB, *Staff macroeconomic projection for the euro area*, marts 2022.

Kilde: ECB.

Folket og konjunkturen

Hold på hat, briller og medarbejdere
The roaring-twenties

Ruslands invasion af Ukraine svækker væksten i Danmark

Figur 1

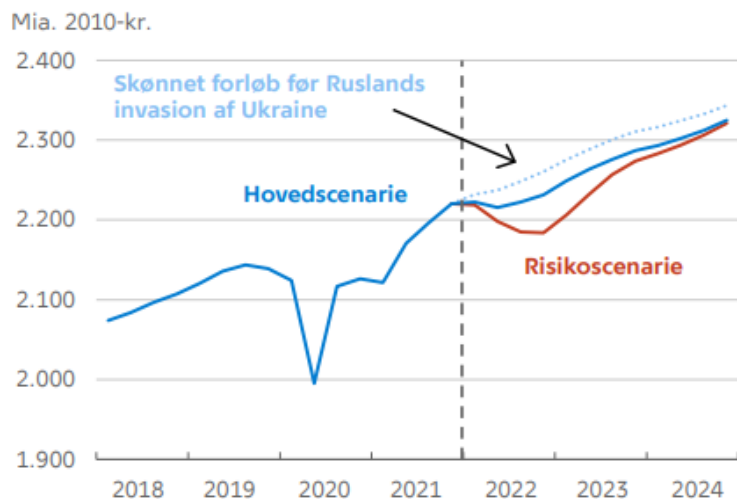
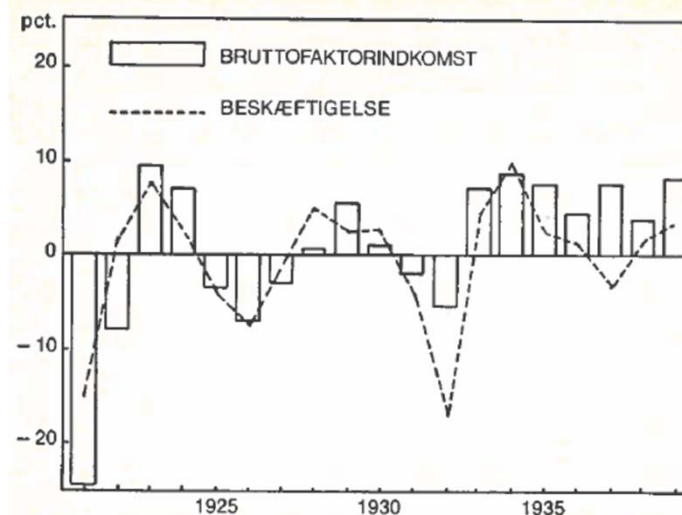

Fig. XIII.7. Årlige procentforskydninger for bruttofaktorindkomsten i løbende priser samt beskæftigelsen.

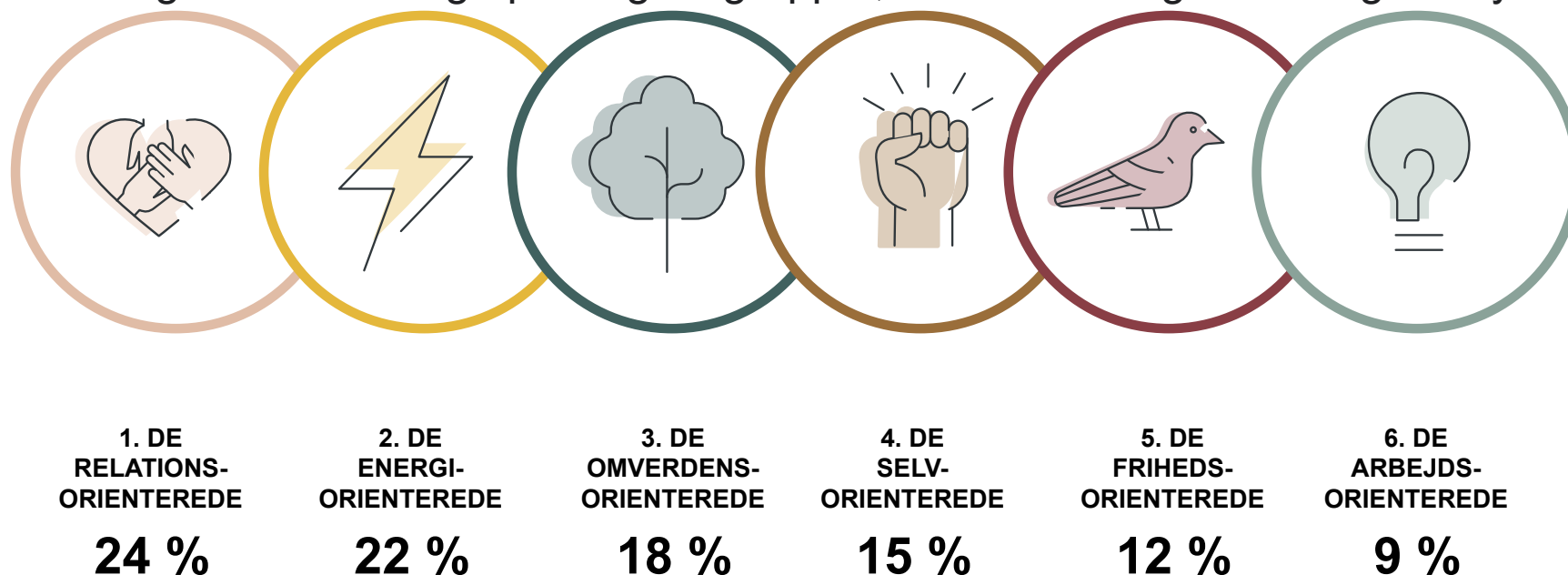
Kilde: For bruttofaktorindkomstens vedkommende, bilagstabel 3, for beskæftigelsen, Erling Olsen: Danmarks økonomiske historie, side 214. Forskydningerne i beskæftigelsestallene er bereget på grundlag af oplysninger om de beskæftigede arbejdsløshedsforsikrede.

DYB INDSIGT I ÆLDRE SAGENS 6 SEGMENTER

På den baggrund af *Indsigtstudiet* har Implement interviewet danskere i alderen 55-75 år om deres prioritering af forskellige behov.

Det har givet en naturlig opdeling i 6 grupper, en såkaldt segmenteringsanalyse:

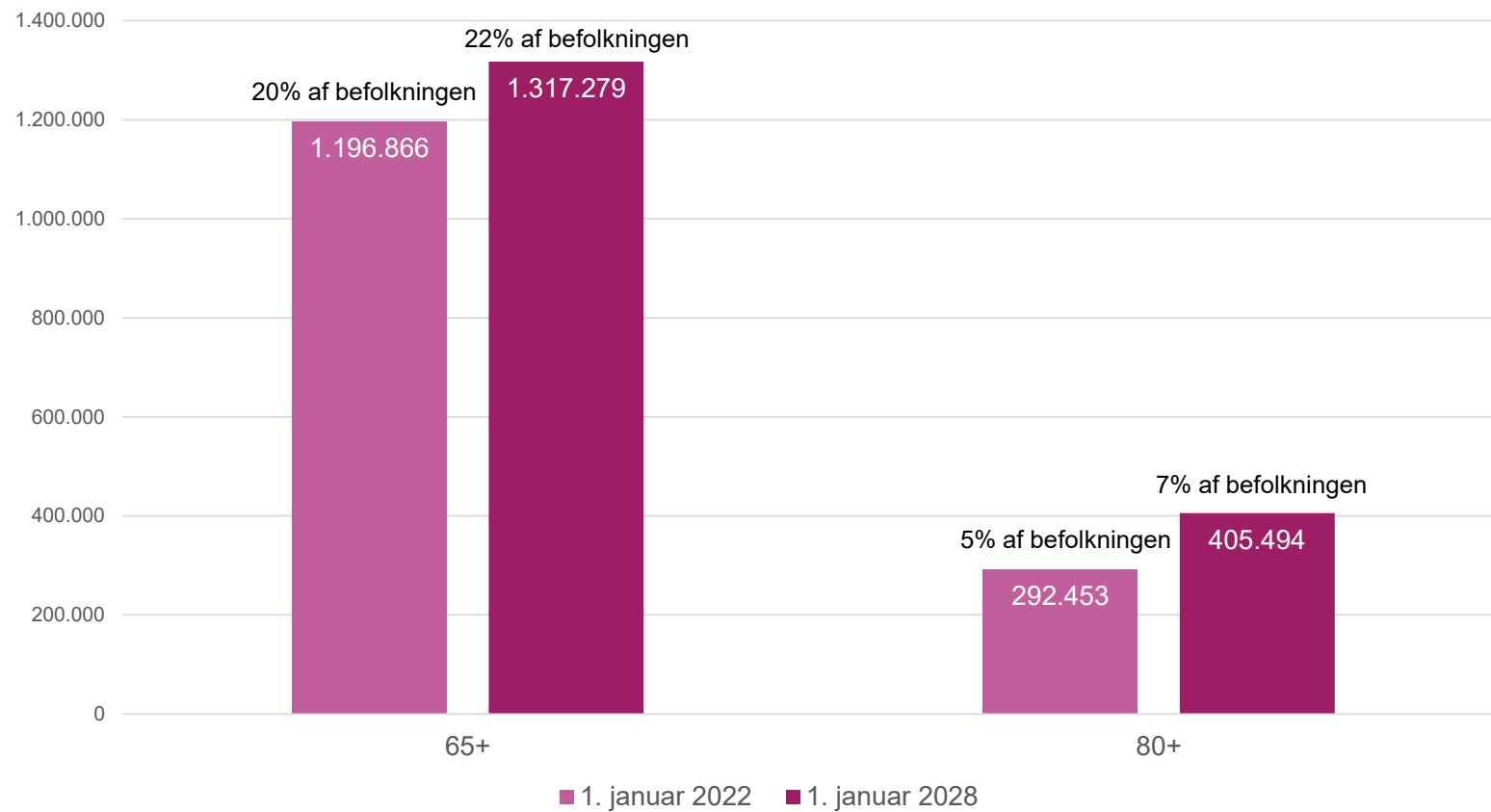

At tage stilling til i dag

*I det følgende præsenteres nogle principper og overordnede overvejelser
– dvs. **nogle bud på** sådanne*

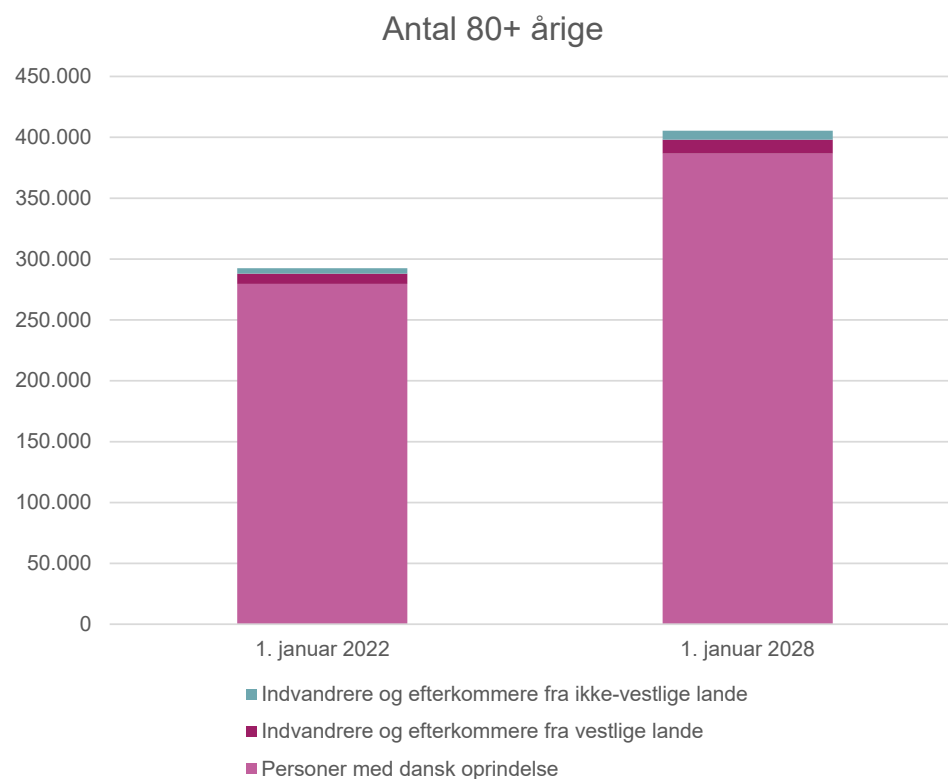
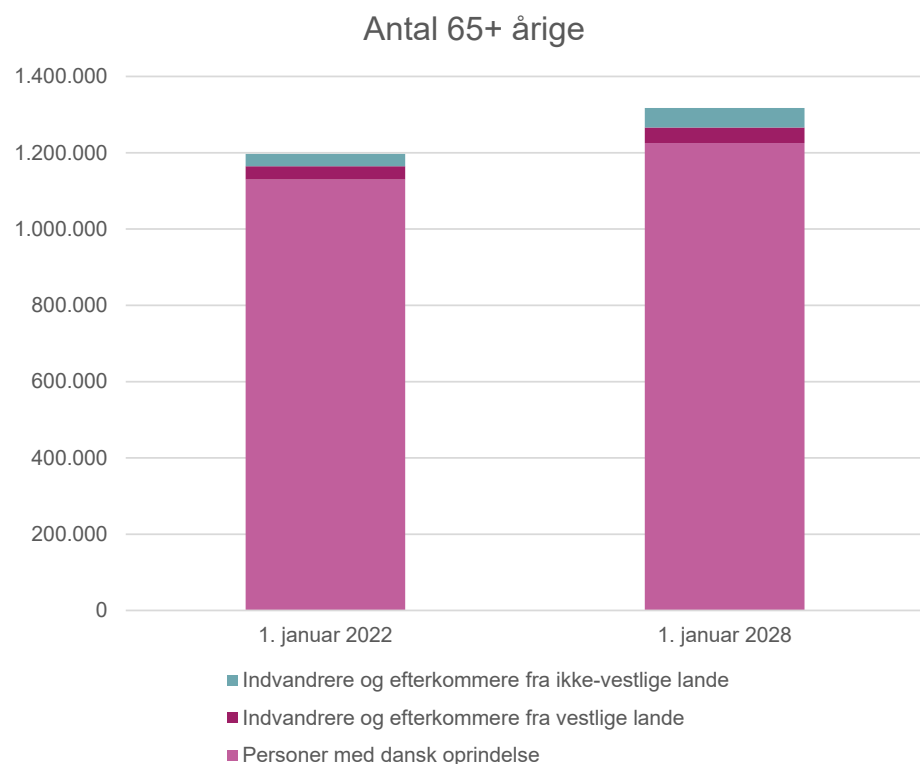
- Med blå skrift er angivet nogle mulige konkrete konsekvenser som følge heraf, dvs. mulige eksempler
- Med rød skrift er angivet inputs fra strategi-dialogmøderne i februar

2027: Flere ældre

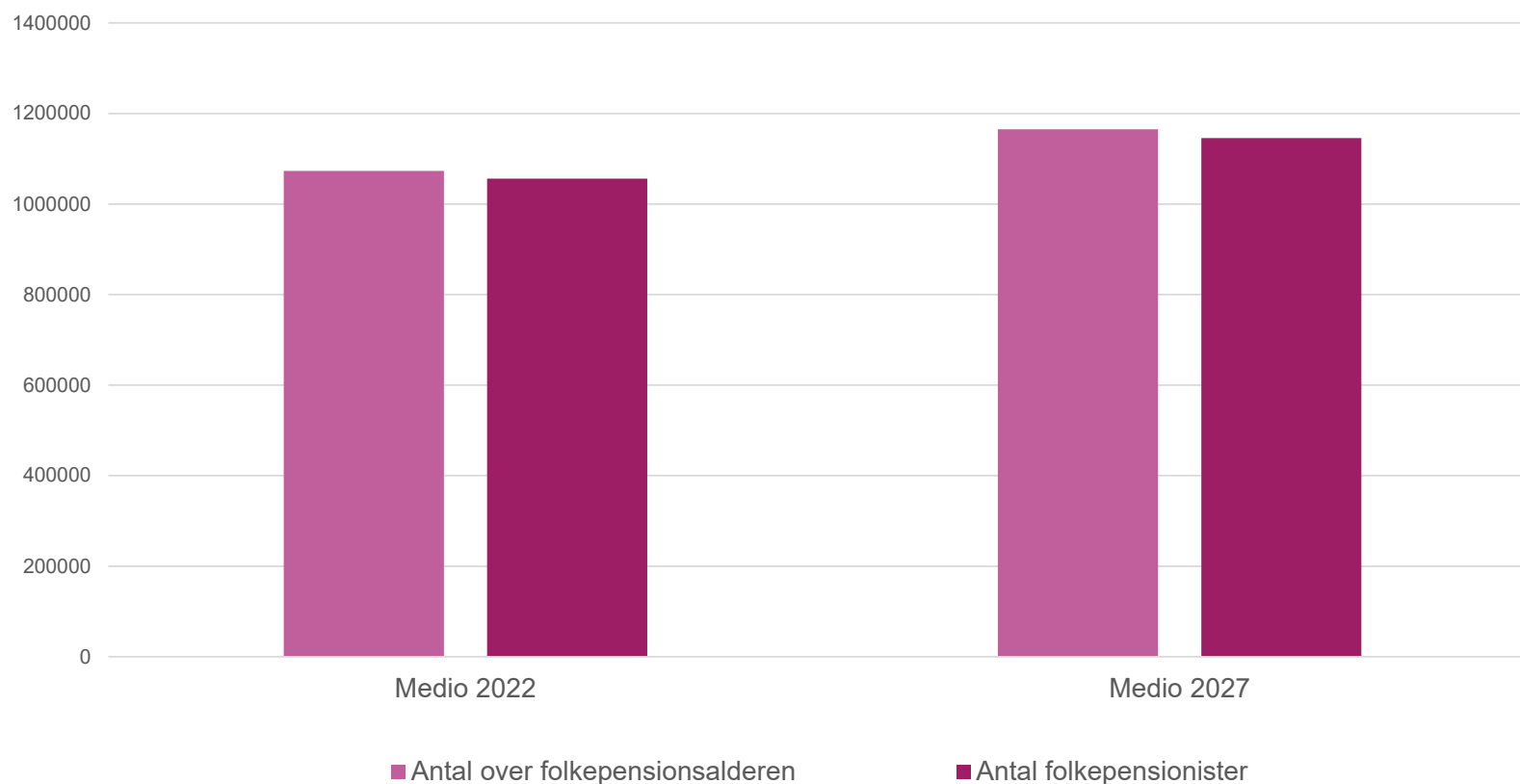

Kilde: Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning

2027: Flere ældre med anden etnisk oprindelse

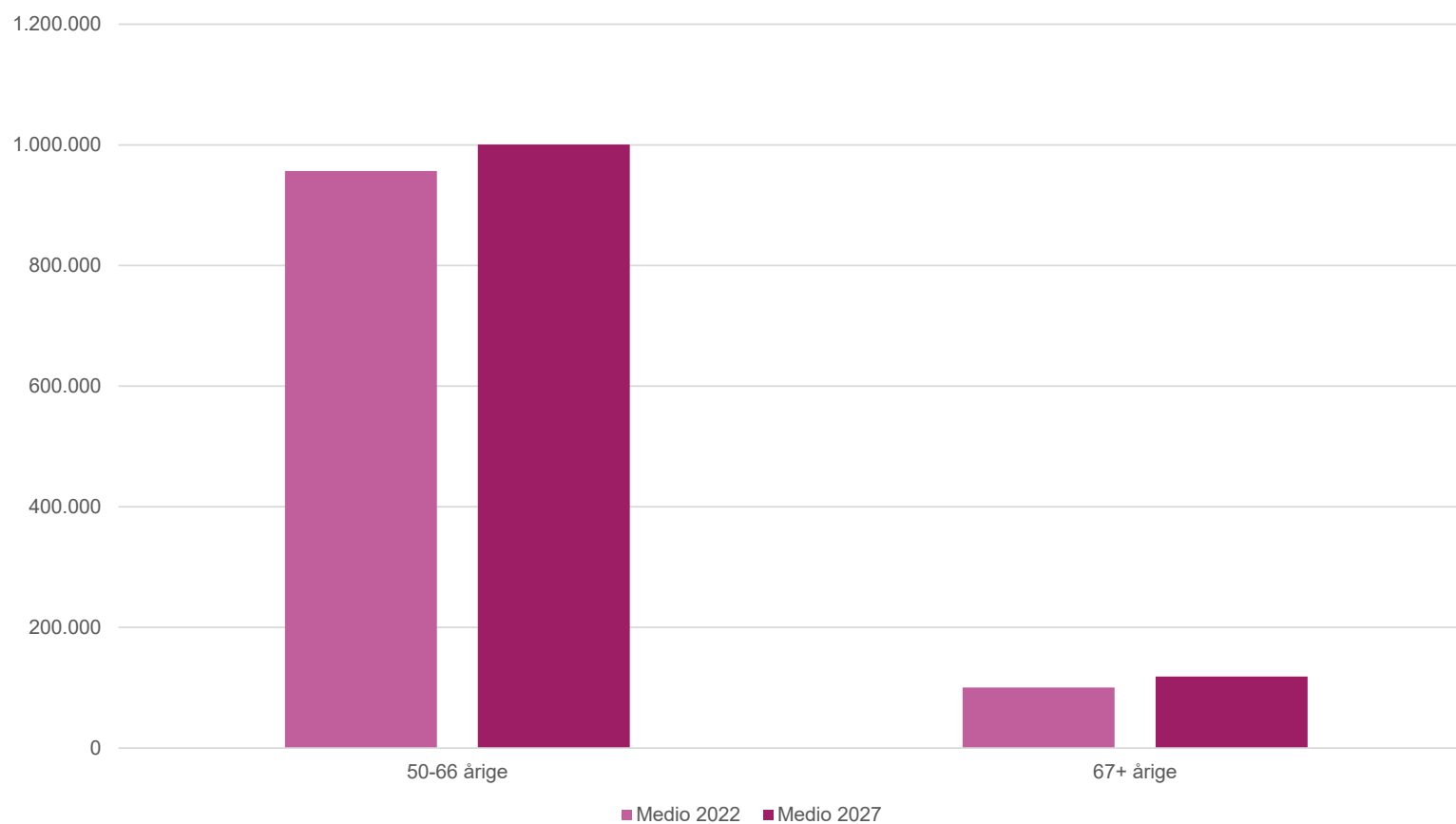
2027: Folkepensionister

Kilde: DREAM 2021

Anm. Fremskrivningen tager ikke højde for forslag om at afskaffe modregning af arbejdsindkomst i folkepensionen fra 2023

2027: Flere 50+ årige i beskæftigelse

Kilde: Skøn baseret på Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning og DREAM

Samfundsmæssig baggrund

TENDENSER, TRUSLER, MULIGHEDER I

- Ensomhed voldsomt forværret efter to Corona-år
- Især unge mistrives: Stress, ensomhed, angst
- "Sund aldring" vist sig overvurderet
- Mange frygter at skulle arbejde længere, end helbred kan holde til
- Flaskehalse: Arbejdskraft og kompetencer til sundhed og pleje
- Vil ny ældrelov reelt forbedre ældreplejen?
- Offentlige finanser belastes: Forsvar, Ukraine, klima
- Fortsat høj inflation, der udhuler købekraft?
- 100.000 ukrainske flygtninge i Danmark – hvor længe?

Samfundsmæssig baggrund

TENDENSER, TRUSLER, MULIGHEDER II

- Sundhedsvæsenet - stigende antal ældre med flere sygdomme. Antal 80 årige vokser i gennemsnit med 18.000 personer pr. år 2022 – 2027
- Store kommunale forskelle i kvalitet mht. sundhedsydelser og pleje
- Pålægges pårørende flere opgaver?
- Rivende teknologisk udvikling, digitalisering mv.
- Kunstig intelligens og : Muligheder vs. trusler (etik, retssikkerhed, aldersdiskrimination)
- Klimaet skal reddes
- Konflikt ift. yngre generationer?

Ældre Sagens overordnede ambitioner

I STRATEGIPERIODEN 2023-2027

Ældre og seniorer i hele landet skal kunne mærke i deres hverdag, at Ældre Sagen er der og kæmper for "et godt liv – hele livet"

Ex: Have stærk lokal indflydelse i alle kommuner

Vi ser den enkelte: Ældre er meget forskellige og har forskellige behov og ønsker, også efter livssituation og overgange; det indretter vi vores indsats efter

Dialogmøder: Herreværelset/Dameværelset

Vi tager samfundsansvar: Vi har styrken, den nødvendige viden, evnen og pligten til at pege på løsninger for fremtidens velfærdssamfund – inden for vores mandat og vedtægt

Ex: Mangel på arbejdskraft til sundhed og pleje; ny teknologi og algoritmer; mental sundhed

Principper for vores indsatser I

Vi ønsker sikre gode liv for ældre og seniorer – også for kommende generationer

Ex.: Styrke dialogen med og inspirationen fra de yngre generationer for at skabe bedre forståelse mellem generationerne og fange nye tendenser

Vi har en social profil: Tænker især på svækkede i en udsat position

Ex: Det kontantløse samfund, digitalisering, demens

Vi arbejder med mange emner, fordi der er mange aspekter i et godt ældreliv – og følger derfor løbende de ønsker og behov, der er hos seniorer og ældre

Vi arbejder både med de overordnede samfundsmæssige rammer og den konkrete individuelle hverdag tæt på den enkelte

Ex: Sikre, at alle lokalafdelinger/KoU har ”grundpakke” af aktiviteter

Principper for vores indsatser II

Vi vil sætte dagsordenen og være løsningsorienterede – også når der er dilemmaer

Ex: Ny ældrelov, national indsats mod ensomhed

Vi følger og forudser behov for at være på forkant

Ex: Vi bruger Fremtidsstudiet og forskning

Dialogmøder: Tilpasse aktiviteter til nye generationer, nyere musik. Gamerrum. Yoga

Vi arbejder fortsat ud fra værdierne ”nærvær, indsigt og handlekraft”; vi er andet og mere end blot et talerør eller blot en vidensbank: Vi tilvejebringer viden, hvis den mangler, og ”vi går ikke, før det virker”

Ex: Ældre Sagens folkegave – en forskningsmæssig overbygning på Fremtidsstudiet og et Senat

Ex: ”Ingen argumentation uden dokumentation”

Vejen til succes for Ældre Sagen I

Ældre er meget forskellige; det respekterer vi ved at have forskellige aktiviteter, tilbud, at kommunikere på forskellige måder osv.

Ex: Skræddersy vores tilbud og kommunikation ift. de seks forskellige grupper/typer, som segmenteringsanalyse fandt frem til

Ex: Tilbud til yngre medlemmer, der stadig arbejder

Dialogmøder: Vi skal have flere forskellige tilbud, fordi medlemmer er meget forskellige

Vi ønsker at mobilisere og engagere flere af vores medlemmer i kampen for "et godt liv – hele livet", som frivillige og på anden måde

Ex: Bred vifte af frivilligaktiviteter i lokalafdelinger, tage højde for frivilliges forskellige interesser

Vejen til succes for Ældre Sagen II

Vi udvikler og fornyer derfor også frivillighedsbegrebet

Ex: Fleksibilitet i, hvornår og hvordan man er frivillig

Dialogmøder: Konkurrencen om frivillige fra andre, stigende pensionsalder, rekrutteringsproblemer, trivselsønsker

Vi deler vores viden og erfaringer internt i organisationen og spreder de gode eksempler

Ex: Konferencer på campus, netværksmøder i distrikter

Dialogmøder: Ønske om netværk og videndeling mellem lokalafdelinger, styrket samarbejde i distrikter

Vi indgår (efter nøje overvejelser og udvælgelse) fortsat i alliancer og samarbejder med andre, når der er en fælles sag, men bevarer samtidig suverænitet og handlefrihed

Hvad skal vi i Ældre Sagen være gode til?

Vi skal have forstand på de muligheder, der ligger i ny teknologi (digitalisering, klog brug af data mv.) – men også kritisk blik ift. etik, retssikkerhed, lighed, brugervenlighed

Ex: Være opmærksomme på mulig aldersdiskrimination i algoritmer

Ex: Ældre Sagens frivillige kan hjælpe til tryghed ved brug af ny teknologi

Dialogmøder: Digital utryghed

Vi ønsker at have tilstrækkelig med viden til at være Danmarks "allround" vidensbank ang. livet for ældre og seniorer

Vi vil udvikle og understøtte driften af lokalafdelingerne, så vores frivillige kan bruge mest muligt af deres tid på det, der giver mening for dem og ældre i lokalområdet

Ex: Online valgprotokol, bookingsystem, Office 365

Styring og ledelse i Ældre Sagen

Ældre Sagen er en unik størrelse med mange aspekter og mange hensyn: Engagement, værdighed, frivillighed, professionalisme, markedshensyn, politisk indflydelse, folkelig tilslutning, medlemsdemokrati, troværdighed... Det kræver særlige ledelsesevner at afbalancere og styre

Vi skal være bedre til at måle strategi-succes: Har indsatser en reel effekt?

Vi er en kulturbåren organisation: Nærvær og medmenneskelighed over for den enkelte. Vi lytter, udviser venlighed og godt værtskab

Dialogmøder: Alle skal opleve en åben dør og villighed til at hjælpe

Længerevarende indsatser (Kennedy-projekter), flerårige budgetter, højere grad af fleksibilitet

Opsummering

- Vi ønsker at være i hele landet og skabe mærkbare forbedringer for ældre og seniorer, især de svagest stillede
- Vi skal have flere forskellige tilbud og aktiviteter, tilpasse os medlemmers forskellige ønsker og behov
- Vi udvikler Ældre Sagen og samfundet baseret på viden
- Vi bærer en kultur af medmenneskelighed og venlighed

Ældre Sagen bliver en succes i 2027!

